

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Dumineca.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Despre antihrist.

X.

Moise spune în cartea sa (I. 5, 23): „Și Enoch după ce născu pe Methusalah umbla după Dumnezeu trei sute de ani, și născu fii și fete. Și toate zilele lui Enoch erau trei sute șezzeci și cinci de ani. Și Enoch după ce umblase după Dumnezeu, nu se mai văzu că Dumnezeu îl lua pre el” cam cu una mie de ani după zidirea lui Adam. Va să zică ca Dumnezeu a luat de pe pământ pe patriarhul Enoch fără să moară. Asemenea spune sfta scriptură despre prorocul Ilie, că cu 902 ani înainte de Hristos în apropierea Ierichonului Dumnezeu a luat pe prorocul Ilie. în fața prorocului Elizeu, pe un car de foc în cer.

Sfinții Părinți spun că acești doi oameni sfinți până astăzi nu au murit ei trăiesc în paradisul pământesc, care există și azi într'un loc inaccesibil pentru noi muritorii. Prin urmare la schimbarea la față pe muntele Taborului, când au apărut Moise și Ilie, acest din urmă din acest rai pământesc a revenit pe pământ.

Sf. Ireneu dascal al bisericei, care a fost învățăcelul unui învățăcel — sf. Policarp al sf. Ioan evangelistul (202) scrie în cartea sa despre acești doi apărători ai creștinătății în zilele antihristului: „Învățăceii sf. Apostoli au zis, că aceia, cari au fost luați vii de pe pământ, au fost așezați într'un rai pământesc, și cumcă vor fi păstrați nestricăți până la sfârșitul lumii.” (Adv. haer. 4, 30)

Că precum spune sf. Ioan evang. în Apocalipsul cap. 11 Dumnezeu a rezervat lucruri mari pentru acești doi oameni la capătul lumii.

Când antihristul va fi stăpânul lumii și va fi strămoare mare, cași de care nu a

mai fost dela începutul lumii până acum, nici nu va mai fi” (Mat. 24, 21) când vor „vedea uriciunea pustiirii, cea prezisă prin profetul Daniil, stând în locul cel sfânt” (Mat. 24, 15) adeca când vor vedea icoanele antihristului puse în biserici de a se închina antihristului, de odată vor apărea în Ierusalim Henok și Ilie. Ca două olive cum spune sf. Ioan evang. vor străluci acești doi profeți. Pe drumuri și pe piețe vor vesti că Isus Hristos este Mesia cel adevărat, iar acel neleguit, la care se închină este antihristul. Vor merge la creștinii internaițați, și-i vor mângăia. Vor merge în pustii și în ascunzișurile creștinilor și vor îmbărbăta turma lui Hristos.

Atunci furia antihristului se va îndrepta în contra lor. Dar ei vor fi trei ani și jumătate nebiruiți, cum era însuși Isus invincibil în timpul vieții lui până nu a sosit ceasul întunecului.

Vor face minuni. Cum spune sf. Ioan (în Apocal. 11, 5) „Și de va vrea cineva să le stricte lor, foc va ieși din gura lor, și va mistui pe vrăjmașii lor.” În regiunile unde vor găsi un popor stricat, lăpădat de Dumnezeu cel adevărat, îi vor pedepsi cu pedeapsa lui Dumnezeu după pilda pedepselor din Egiptet în timpul antic: „Aceștia au putere a închide cerul ca să nu plouă ploaie în zilele prorociei lor și putere au peste ape a le întoarce în sânge, și a bate pământul cu toată bătaia, ori de câte ori vor vrea.” (Va urma.)

=====

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru pruncii școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii maramureșene în Sighet (Piața Unirii 25).

Biserica

Domnului Nostru Isus Hristos.

Intemeierea Bisericii. Chesarea lui Filip. De nouăsprezece veacuri, Biserica Catolică, asemenea unei cetăți strălucitoare, zidite pe un munte, se arată la privirile fiecărui om, ce vine în lume, ca un lucru dumnezeesc, care dintru înălțime stăpânește toate așezămintele omenești. — Împăratul proroc David văzându-o în viitor, strigase: „*Dela Domnul s'a făcut aceasta, și este minunată întru ochii noștri*”. Psalm 117.

Obârșia (originea) acestui minunat așezământ ne este cunoscută, și nici o faptă istorică nu se poate dovedi mai limpede. — Isus Hristos este întemeietorul (fundatorul) Bisericii. — El a întemeiat-o cam la anul 29 din era noastră, prin cuvintele și între împrejurările, pe cari ni le spun Evangeliștii în chip atât de lămurit.

În luna lui Iulie din anul al treilea al predicării sale, cam la nouă luni înainte de moartea sa, după ce a vindecat pe orbul din Vitsaida, Mântuitorul se porni spre Nord, până aproape de părțile Chesareei lui Filip. — Acest oraș fenician, situat la poalele muntelui Liban lângă izvoarele Iordanului, la început se numia *Paneas*. — Mai târziu apoi, când Filip tetrarhul o mări, și o împodobi, a primit numele de *Chesarea*, întru cinstea Cesarului Tiberiu. S'a adăos la numele său de Chesarea — cuvântul: *lui Filip*, pentru a se deosebi de *Chesarea din Palestina*, care a fost zidită de Irod cel mare, numit Ascalonitul, tatăl lui Filip, pe țărmurile Mediteranei. — Chesarea lui Filip astăzi se numește Baniyas; se văd încă ruinele unui templu dedicat Cesarului.

Mântuitorul a voit să cerceteze acest ținut, ca să învețe pe Jidovii și pe păgânii cari locuiau acolo în număr egal, și în acelaș timp, pentru ca, stând de departe, să poată vorbi mai liber despre Mesia și despre împărăția sa.

Când văzù înaintea sa zidurile de curând ridicate ale orașului Chesarea, mergând cu învățăceii săi, se despărți de ei pe câtăva vreme și s'a dus să se roage singur în un loc mai departe de cale (Luca 9. 18.) — Sfârșindu-și rugăciunea sa, a ajuns pe învățăceii lui și le-a pus o întrebare, care a fost pregătirea la întemeierea Bisericii sale.

„Și viind Isus în părțile Chesareei lui Filip, întreba pe ucenicii săi zicând: „cine zic oamenii, că este Fiul omului?”

„Iară ei au zis: „unii Ioan Botezătorul, alții Ilie, iară alții Ieremia sau unul din proroci.”

„Zis-a lor: „dară voi cine ziceți, că sunt eu?”

„Iară Simon Petru răspunzând a zis: „tu ești Hristos Fiul lui Dumnezeu celui viu”.

„Și răspunzând Isus, a zis lui: „fericit ești Simone, fiul lui Iona, căci nu trupul și sângele au descoperit ție, ci Tatăl meu cel din ceruri. Și eu zic ție, că tu ești Petru, și pe această piatră voi zidi Biserica mea și porțile iadului nu o vor birui pe ea. — Și ție-ți voi da cheile împărăției cerurilor, și orice vei lega pe pământ, va fi legat și în ceruri, și orice vei deslega pe pământ, va fi deslegat și în ceruri”. (Matei 16. 13. și urm.)

Ceeace Mântuitorul a făgăduit prin aceste cuvinte, a și împlinit prin celea ce le cetim în capul 21 al Evangheliei Sfântului Ioan.

După învierea sa din morți, arătându-se Isus Sfântului Petru și celorlalți ucenici ai săi la marea Tiberiadei, zise către Simon — Petru: „Simone al lui Iona, iubești-mă mai mult decât aceștia?” Zis a lui: „așa e Doamne, tu știi, că te iubesc”. — Zis a lui: „paște mieluşii mei”.

„Zis-a lui iarăș a doua oară: „Simone al lui Iona, iubești-mă?” Răspuns-a lui: „așa e Doamne, tu știi, că te iubesc”. — Zis-a lui: Paște „oile mele”.

Zis-a lui a treia oară: „Simone al lui Iona, iubești-mă?” Și s'a întristat Petru, pentru că i-a zis lui a treia oară: „iubești-mă?” și a zis lui: Doamne, tu toate le știi, tu știi, că te iubesc”. — Zis-a lui Isus: „Paște oile mele”.

Prin aceste cuvinte Petru a fost pus de păstor al mieluşilor și al oilor — adică peste credincioșii de rând și peste episcopi și preoți, cu un cuvânt peste întreagă turma lui Isus Hristos. — El — Petru — e pus de vicar sau locțiitor al Fiului lui Dumnezeu pe pământ, și ca atare a intrat în deprinderea înaltei sale direcții îndată după înălțarea la cer a dumnezeescului său Învățător. — La început și-a așezat scaunul său în Anti-

ohia, capitala Aziei, unde a cărmuit șapte ani, de acolo plecă la Roma, și a ales aceasta capitală a împărăției romane ca scaun definitiv a slujbei sale de Păstorul cel mai mare — și centrul catolicității; centrul și capitala Bisericii Catolice.

După Petru, un șir neîntrerupt de 262 de Papi au cuprins scaunul său, pe care astăzi șede și cărmuește Biserica Papa Piu XI. și pe care vor urmă să șadă alți Papi, urmând unul după altul în șir neîntrerupt până la sfârșitul lumii. —

Biserica Sfântului Petru din Roma. — Pentru a vedea pe Sfântul Petru, care trăește și astăzi în urmașul său, pentru a ascultă cu urechile proprii glasul dumnezeesc, care-i dădă puterea sa indefectibilă (ce nu se sfârșește), trebuie să mergi la Roma, în biserica cea mai sfântă și mai frumoasă din lume, care se ridică pe mormântul Corifeului Apostolilor: Sf. Petru.

Să ascultăm pe un vestit călător, pe abatele Gaume. „Noi am pășit peste pragul sfinților Apostoli — *ad lumina Apostolorum*. — Ce vom spune despre biserica nemuritoare zidită de geniul creștin pe seama strălucitului Cap al Bisericii? Un întreg desăvârșit armonios — în butul proporțiilor sale colosale, aurituri în chip minunat ticluite, picturi prea alese, marmora cea mai scumpă, mosaice neimitabile de bogății, prin colorituri și prin desem: iată ce-ți lovesc ochii, ori unde privești. — Dar astăzi nu trebuie să grăesc despre strălucirile pământești a acestei biserici monumentale, nu am venit aci ca artist, ci ca și un creștin adevărat. — Tronul sau Scaunul Sfântului Petru, altarul din mijlocul bisericii — numit *mărturisirea, cupola* (turnul), trei străluciri de o rânduială mai înaltă, răspund mai bine față de dispozițiile sufletului, la cea dintâi cercetare: ne absorb pe deplin. — În naia cea mare și întinsă, unde ochiul se învârtește fără de a vedea nici scaune, nici bănci, nici amvon de predică, se ridică un tron, un scaun episcopal. A șezut pe el un Pontifex, nemișcat și nemuritor, întocmai ca și adevărul al cărui organ și păzitor este el. — Acest Pontifex sau Papă este acelaș — căruia i s'a zis: *Paște mieluseii mei, paște oile mele; întărește pe frații tăi: m'am rugat pentru tine ca să nu scadă credința ta*. Și Petru, Pontifexele (Papa) veacurilor, este pururea acolo viu în urmașii săi, care învață prin rostul lor, care priveghiază prin slujba

lor asupra oilor și asupra mieluseilor. — În vastitatea maiestooasă a imensei biserici Petru este singur; înaintea lui totul face, toate s'au făcut nevăzute. . . . În alte locuri vor fi alți păstori, alte tronuri, scaune, alt glas: dar aici în cea dintâi biserică a creștinității, nu este alt păstor decât numai el, nu este alt tron, decât al lui, nu este alt glas, decât singur numai al său. — Capul cel mai mare al ierarhiei, el vede în toți episcopii răspândiți în cele patru părți ale lumii, oile turmei sale, tot atâția împreună ajutători ai săi, dar nu egali. — Glasul său este oracolul lor: poruncile sale, regula purtării lor: este pentru dâșii oracolul și regula lumii întregi.

(Va urma.)

Inceputul indictului — Sept. 1 — adevărat al anului bisericesc. Cuvântul indict este cuvânt latin și să esplică astfel: Romanii în tot anul pe la 1 Septembrie au indicat — anunțat — dările ce aveau cetățenii să le plătească împăratului, despre ce zicea și Mântuitorul fiind întrebat de farizeii: Dec spune-ne nouă, ce ți-se pare; cade-se a da dajde împăratului, au ba? Iară Isus cunoscând vicleșugul lor, a zis: „ce mă ispitiți fățarnicilor? Arătați-mi banul cel de dajde.” Iară ei au dus lui un ban. Și a zis lor: al cui este chipul acesta și scriptura de pe el? Zis-au lui: „a împăratului.” Atunci a zis lor: „dați dar cele ce sunt ale împăratului, împăratului și cele ce sunt ale lui Dumnezeu lui Dumnezeu.” Poporul zicea acum se începe anul nou a plățirii darei.

Sfânta biserică noastră a rânduit inceputul anului nou bisericesc de la 1 Septembrie că și noi să plătim tributul nostru lui Dumnezeu nu în aur și în argint, ci în fapte bune, în ascultarea și cu iubirea cătră Dumnezeu, și cătră deaproapele, și să ne aducem aminte de sfinții lui Dumnezeu, cari cu viața lor sfântă au plătit tributul ziditorului lor.

Mineul basilian esplică inceputul anului bisericesc în 1-a Septembrie de acolo, că în aceeași zi a intrat mai întâi Domnul nostru Isus Hristos în biserica din Ierusalim, între cărturari evrei și dându-se cartea lui Isaia profetul, a deschis la locul unde este scris: Spiritul Domnului preste mine, pentru care m'a uns, bine a vesti seracilor, mă trimis a vindeca pre cei zdrobiți la inimă, a

vesti robilor libertate, și orbilor vedere, a slobozi pre cei sfârșiți într-o ușurare, a vesti anul Domnului cel primit." Apoi dând cartea servitorului și șezând a zis: „Astăzi s'a plinit scriptura aceasta în urechile noastre. Și s'au mirat popoarele de cuvintele darului, ce eșia din gura lui." Pentru toate aceste dând lui Dumnezeu mulțumită, serbătorim anul Domnului cel primit, căci multe bunătăți am primit de la Domnul, pentru cari să nisum ca să fim de Dânsul bine primiți, cerând și ajutorul cel puternic al sfinților Lui.

Pelerinajul dela Nicula. Marele praznic de trei zile cu ocazia sărbătoarei sfintei Marie mari dela Mănăstirea Niculei de lângă Gherla a decurs cu o nespusă mângâiere sufletească a miilor de credincioși veniți aici din jur și din depărtări. Maramureșenii noștri (din leud, Oncești ș. a.) încă au fost reprezentați în număr frumos. Mulțimea — peste 20 mii, între cari foarte mulți intelectuali — a dat dovadă edificatoare despre iubirea evlavioasă către Maica Sfântă. Vr'o 20 preoți în trei zile după oaltă din zori de zi până seara târziu fără intrerupere au ascultat pioasele spovedanii ale credincioșilor, cari toți s'au împărțisit cu sf. Cuminecătură. Preasfințitul Iuliu al Gherlei a pontificat aceste sărbători dând și învățături de credință marelui mulțimi însățate după adevărul veșnic. În ziua sfintei Adormiri a Prec. F. Maria in fața acestei mulțimi Pr. S. Sa a rădicat prin sfințire la treapta preoției cinci tineri absolvenți de teologie, cari vor avea să ia asupra și marea sarcină a apostoliei credincioșilor. Dintre tinerii nou preoți profesorul Ioan Berinde își face de prezent săptămâna de probă în parohia din Sighet sub conducerea vicarului.

Slujba cinstiului Paraclis. În Sighet cu sărbătoarea Adormirii s'a incheiat șirul serviciilor de seara a cinstiului Paraclis. Marele număr al credincioșilor dela inceputul postului până în ziua praznicului fără nici o intrelăsare a luat parte la aceasta frumoasă slujbă. Putem spune aici cu laudă, că inteligența din oraș a premers cu frumos exemplu, nu mai puțin trebuie să recunoaștem evlavia bunilor noștri țărani, cari nu o

dată din depărtari conziderabile 3—6 kilometri, s'au grăbit să vină la ruga Maicei Domnului.

Preasfânta Marie cea mai curată Fecioară.

Dumnezeu-Fiul a îmbrăcat firea ominească din Maria, fecioara cea mai curată, carea a fost vergură înainte, sub și după nașterea pruncului Isus-Dumnezeu. Pentru aceasta Maria cu drept se numește Maica lui Dumnezeu.

Pentru lămurirea acestui adevăr avem unele asemănări de ale sfinților Părinți. Așa sf. Augustin spune: „Precum razele soarelui străbat prin sticlă fără a-o zdrobi ori barem a-o vătămă, așa soarele dreptății Hristos s'a născut din Maria fără ca să se fi vătămat fecioria ei." „Hristos precum după invierea s'a a intrat în mijlocul învățăceilor săi prin ușile inculiate . . . așa a ieșit El din sinul Maicei Preacurate fără a i se vătămă fecioria ei." Sf. Efreem: „Impărații obișnuiesc a da privilegii și daruri acelor orașe, unde ei s'au născut ori au ocupat tronul; pentruce să no poată Impăratul cerurilor dărui Mamei sale fecioare privilegiul și darul fecioriei pentru totdeauna? Căci El atotputernic este. Deci precum unicul Isus s'a născut din fecioară, așa lucru de cuviniță a fost că Maria cu toate că a născut să remână și pe mai departe vergură și că fără dureri să ajungă a fi mamă."

Sf. Ioan gură de aur spune despre Maria, că: „ea este fereastra cerului prin care Dumnezeu a răspândit lumina adevărului."

Profetul Ieremia petrecându-și zilele exiliului său în Egipt, a spus înainte locuitorilor acestui ținut, că sosind vremea, când Fecioara va naște și își va culca Fiul în iezele, se vor surupa toți idoli Egiptului. Dând crezare Egiptenii acestei prorociri, au rădicat un altar „Fecioarei, care va naște." La plinimea vremurilor implinindu-se această profecie, s'au surupat ca de sine și idoli Egiptenilor.

Calendar săptămânal.

26 August — 1 Septemvrie 1928.

26. Dumineca XII. d. Rusalii (Ev. Mat. 19, 16) M. Adrian.

27. Luni. C. Pimen † 450 d. Hr.

28. Marți. C. Moise Arapul.

29. Mercuri. Tăierea Cap. sf. Ioan Bot. (Ev. Marcu 6, 14.)

30. Joi. SS. PP. Pavel cel nou († 693 d. Hr.) Alesandru († 340 d. Hr.) Ioan († 572 d. Hr.)

31. Vineri. Brâul Preac. V. Mar.

1. Sâmbătă. P. Simion. Stâlplnicul.